

Справа «Цалкізіс проти Греції» ("Tsalkitzis v. Greece")

У рішенні, ухваленому 16 листопада 2006 року у справі «Цалкізіс проти Греції», Суд постановив, що

- було порушено ч. 1 ст. 6 Конвенції.

Відповідно до ст. 41 Конвенції Суд призначив сплатити заявнику 5 000 євро як компенсацію моральної шкоди та 5700 євро на відшкодування судових витрат.

Обставини справи

Заявник Вассіліс Цалкізіс є громадянином Греції, народився 1944 року і мешкає в Афінах.

У 1996 році заявнику, як власнику будівельної фірми, було надано дозвіл на будівництво комплексу офісів та магазинів у Кіфіссії – околиці Афін.

Однак у березні 1997 року муніципальна рада Афін ухвалила рішення про зупинення будівельних робіт. Заявник стверджує, що повідомив про зазначене рішення меру Кіфіссії п. С.Т. Натомість мер запропонував п. Цалкізісу заплатити 205400 євро в обмін на отримання дозволу на продовження будівництва. Наприкінці березня 1997 року відповідно до рішення мера м. Афін було також анульовано дозвіл на розробку ділянки, раніше наданий заявнику. Вищий адміністративний суд прийняв скарги заявника до розгляду і зрештою скасував ухвалу ради про зупинення будівельних робіт та рішення мера про анулювання дозволу на розробку ділянки.

У листопаді 2001 року заявник подав скаргу на мера Кіфіссії, звинувачуючи його у вимагательстві, а також зловживанні владою та посадовим становищем. На той час п. С.Т. вже був депутатом парламенту (його було обрано на загальних виборах 2000 року). Відповідно до

ст. 62 Конституції прокурор звернувся до парламенту за отриманням дозволу на притягнення п. С.Т. до кримінальної відповідальності. Однак народні представники відхилили клопотання прокурора. Рішення про це було ухвалено у березні 2002 року.

У серпні 2003 року п. Цалкізіс знову звернувся із заявою про порушення кримінальної справи проти С.Т. Прокурор, зі свого боку, заявив відповідне клопотання до парламенту. У лютому 2004 року спікер парламенту відмовився позбавити п. С.Т. парламентського імунітету.

Зміст рішення Суду

Спираючись на ч. 1 ст. 6 Конвенції, заявник стверджував, що відмова парламенту надати дозвіл на притягнення С.Т. до кримінальної відповідальності порушила його право на доступ до суду.

Суд зауважив, що можливі порушення, які лягли в основу скарги п. Цалкізіса проти С.Т., трапились, за твердженнями заявника, у 1997 році, тобто за три роки до обрання С.Т. депутатом парламенту. Отож, відповідні порушення аж ніяк не стосуються виконання п. С.Т. його депутатських повноважень.

Суд нагадав свій колишній висновок про те, що обмеження права на доступ до суду узгоджуватиметься з ч. 1 ст. 6 Конвенції тільки за умови, якщо це обмеження відповідатиме законній меті та буде пропорційним заходом для її досягнення. Відсутність прямого зв'язку між діяннями п. С.Т., які оскаржував заявник, та парламентською діяльністю п. С.Т., обумовлювало вузьке тлумачення концепції пропорційності (а саме, пропорційності такого заходу, як обмеження заявника на доступ до суду, законній меті цього заходу).

Суд визнав необґрунтованим аргумент Уряду про те, що заявник зможе відновити своє прохання про порушення кримінальної справи проти С.Т. як тільки завершиться строк його депутатських повноважень. Уряд

при цьому вказував на тимчасовий характер парламентського імунітету. Однак Уряд не надав жодної інформації про те, чи на час розгляду справи у Суді п. С.Т. все ще був депутатом, чи вже ні. Суд відзначив, що Конституція Греції не встановлювала жодних обмежень щодо можливості кількаразового переобрання особи депутатом. Отже, якби строк повноважень п. С.Т. поновлювався би знову і знову, то для заявника це, вочевидь, означало би позбавлення права домогтися притягнення С.Т. до кримінальної відповідальності.

Більше того, Суд додав, що наслідком неможливості проведення будь-якого кримінального провадження щодо депутата під час строку його повноважень у парламенті міг бути вплив значного часу між вчиненням відповідного діяння та початком слідства у справі. А це могло б спричинити непевність результатів розслідування справи, зокрема в частині зібрання доказів. Суд, у зв'язку з цим, нагадав свій колишній висновок про те, що тривалий час, який використовується для розгляду апеляційної скарги, може призвести до неефективності такого розгляду.

Отже, Суд дійшов висновку, що відмова спікера парламенту позбавити п. С.Т. парламентського імунітету порушила право заявника на доступ до Суду. Тому Суд постановив, що було порушено ч. 1 ст. 6 Конвенції.